

АЛАТАУ Ардагері

alm_obl_ardager@mail.ru

Алматы облыстық қоғамдық-саяси газеті

№44 (158) 16 қазан 2026 жыл

● КІТАП ОҚИТЫН ҰАТ

ОҚЫРМАН ОЙ ТҮЙЕДІ

Таяуда Алатау қаласының Арна шағын ауданында ұзақ өмір орталығы өкілдерінің ұйымдастыруымен «Кітап оқитын ұлт» жобасы аясында «Кітаптан алған бір ой» тақырыбында әдебиеттік әңгіме-сұқбат іс-шарасы болып өтті.

Шараның алға қойған мақсаты аға ұрпақ өкілдерінің кітапқа қызығушылығын арттыра отырып, олардың арасында кітап оқығандар санын молайту, сол сияқты кітап арқылы ұрпақтар байланысын нығайту мәселесі тұрды.

Шара жұмысына орталықтың қызметкерлері, орталықтың қызметін алушылар, сол сияқты кітапхана өкілдері қатысты. Әңгіме-сұқбат кітап туралы ғана емес, кітаптың адам өміріне қалай әсер ететіні, оның адамның жан дүниесін байытатын, ойландыратын, өмірге басқаша көзбен қарауға үйретін рухани қазына екендігі төңірегінде өрбіді.

Әңгіме-сұқбат қатысушылармен таныстырудан бөлек «Менің сүйікті кітабым», «Кітаптан алған бір ой», «Кітапты таны», «Жастарға кітап ұсыну», «Кітап пен өмір», «Кітап туралы бір сөз» және «Кітапқа алғыс» секілді тақырыптар бойынша өтті.

«Менің сүйікті кітабым» тақырыбында әркімнің өмірінде кітаптың алатын орны туралы

әңгіме болды. «Кітаптан алған бір ой» тақырыбында оқылған әр кітаптан алған бір ой туралы болса, «Кітапты таны» тақырыбы викториналық сұрақтарға толы болды. Сонымен қатар келесі әңгіменің өзегі жастарға қызықты кітаптарды оқуға ұсыныспен жалғасты.

Әңгіме-сұқбатқа құрылған шараның келесі бөлімі «Кітап пен өмір» тақырыбы болды. Онда жастарды кітап оқуға

қалай қызықтыруға болатыны, кітаптың адам өмірін өзгерте алатыны секілді сауалдарға жауап алынды. Шараның соңғы бөлімдерінің бірінде кітап туралы бір ауыз сөз айтуға жалғасып, онда кітаптың білім, даналық, руханият, тәрбие, өнер, дос екендігі туралы сөз болды.

Шара барысында жалпы кітаптың адамға берері жөнінде кітапхана өкілдері де өз ойларын ортаға салды. Әңгіме-сұқбаттың соңы кітаптың адамға білім беретіні, ойландыратыны, өткенді танытатыны, болашаққа жол көрсететіні айтылып, кітап оқитын ұлттың ойлайтын, ізденетін, білімге ұмтылатын ұлтқа айналатыны сөз болып, түйінделді.

Шара осындай ойлармен қорытындыланып, оған қатысқандар рухани азық алып қайтты деуге толық негіз бар.

Алтынбай ШӘКЕНҰЛЫ.
Арна шағын ауданы.
Алатау қаласы.

● ҰАТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚ

Әке мен ана – ұрпаққа өнеге

Қоғамда қашан да отбасының ұйытқысы, ұрпақ тәрбиесінің темірқазығы, ел бірлігінің берік негізі саналған - «Ана». Бүгінгі мына алмағайып заманда ана рөлінің маңыздылығы зор.

Осы бағытта біздің Іле ауданы Байсерке ауылының «Аналар кеңесінің» атқарып келе жатқан жұмыстарының салмағы басым. «Аналар кеңесінің» басшысы Бакытгүл Жұманиязова кеңес мүшелері, әйел-аналардың қоғамдағы белсенділігін арттыруда түрлі бастамаларды жүзеге асырып келеді.

Алдарына қойған мақсаттары – ана мәртебесін көтеру, отбасы құндылықтарын дәріптеу, халқымыздың салт-дәстүрі мен әдет-ғұрпын жаңғырту, жастар тәрбиесіне ата-бабамыздың тәжірибесін пайдалану және ұрпақтар сабақтастығын жалғастыру.

Қазан айының 8-ші жұлдызында «Ұстаз – ұлы есім, ұлағатты жол» атты кең көлемде бас қосу болды.

Бас қосу Байсерке ауылындағы «Самал» дәмханасының төрінде өтті. Зал ұлттық нақышта безендіріліп, ұлттық күйіміз күмбірлеп, әніміз шырқалып тұрды.

Келген қонақтарға ауылымыз-

дың өнерлі жастары күймен шашу шашты.

«Қарапайым еңбек – ұлы өмір мектебі». Бұл сөздер – тек ұран емес, өмірдің шындығы. Адал еңбек пен маңдай тер, күн сайынғы қажырлы қызмет – елдің іргесін нығайтып тұрған негізгі тіректердің бірі.

Әсіресе, білім мен тәрбие саласында еңбек еткен адамдардың өмірі – тұтас бір тарих. Олар туралы көп айтылмайды, бірақ олардың әр күні – болашақтың іргесін қалап жатқан биік миссия.

Әр сөз алған ардагер ұстаздар өткен өмір жолдары туралы, қызықты да мағыналы сәттерін еске алып, ортаға салып отырды. Осы жерде «Ұстаздың байлығы-шәкіртінің жеткен жетістігі» дер едік.

Осы бас қосуда ұйымдастырушы Бакытгүл Жұманиязова атына үлкен ризашылық пен рахметтер айтылды. Бакытгүл өзі де ардагер ұстаз, ал оның шәкірті-о-

сы «Самал» дәмханасының иесі, «Атымтай жомарт» Бүкімбаева Самал.

Самал осы бас қосудың ақ дастарханын жайып, ардагерлердің әр қайсының құшағын гүлге толтырып, шапан жапты.»Алланың ең жақсы көретін адамы кім дегенде ол қоғамға пайда келтіретін,адамға жақсылық жасаған адам» деген екен.

Шараның арнайы шақырылған қонақтары елу жыл, жарты ғасыр отасқан ардагерлер Италмасов Дүйсен ақсақал мен Түменбаева Күләнтай ардагер ұстаздың иықтарына шапан жауып, ән-күйден шашу шашты.

Байсерке ауылдық ақсақалдар кеңесінің төрағасы Әбдин Хамит пен «Асыл аналар» қоғамдық бірлестігінің төрайымы Баданова Қаппа қорытынды сөз алып, ардагерлерді құттықтады. Сөз соңында «Жақсының жақсылығын айт, нұры тасысын» дегендей, ұстаз бен шәкірт Бакытгүл мен Самалға ақсақалдар ақжарқын батасын берді.

Құрманғали ӘБЕЙБЕКОВ,
Байсерке ауылы
ақсақалдар кеңесінің мүшесі.

АУДАНДАРДА ӨТКЕН ІС-ШАРАЛАР

Қазыналы қарттарға құрмет

Жамбыл ауданы. Ағымдағы жылдың 1-қазанында Жамбыл ауданы, Жамбыл ауылында, аудандық ардагерлер ұйымының ұйымдастыруымен 1-қазан қарттар күніне орай «Қарттарым-асыл қазынам» атты іс шара ұйымдастырылды.

Қария дегеніміз – бір әулеттің ғана емес, тұтас елдің шежіресі. Олардың маңдай терімен салынған әрбір жол, адал еңбегімен өрілген әрбір жетістік – бүгінгі ұрпаққа аманат. Қарияны құрметтеу – өткенге тағзым ғана емес, елдің ертеңіне деген жауапкершілік. Осы ізгі құндылықтарды дәріптеп, аға буынға құрмет көрсетуді азаматтық парыз санайтын Жамбыл аудандық Ардагерлер ұйымы бастамасы – ұрпақтар сабақтастығын нығайтып, қоғамдағы ізгілік пен әділеттілік қағидаттарын ұлықтаудың жарқын көрінісі. Өйткені үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсетілген жерде береке мен бірлік салтанат құрады.

Іс-шараға ардагерлер, еңбек және тыл ардагерлері, ақсақалдар мен ақ жаулықты әжелер, жастар, оқушылар қатысты. Шара барысында келген қонақтар Ж.Жабаевтың 180-жылдығына байланысты мұражайын аралап, әруағына құран бағыштады. Шарада концерттік бағдарламалар ұйымдастырылып, сый-сияпаттар мен гүл шоқтары тапсырылды. Арнайы суретші шақырылып, сол жерде 5 ардагердің бейнелері салынды. Мақсаты – аға буынға құрмет көрсету, олардың ел дамуына қосқан үлесін мойындау, егде жастағы азаматтардың өмір сүру сапасына қатысты мәселелерге назарды күшейту, сондай-ақ ұрпақтар сабақтастығын нығайту.

xxx

Іле ауданы.1 қазан Қарттар күніне орай Іле ауданы Ащыбұлақ ауылдық округіндегі «Ертіс» мейрамханасында ауыл қарияларына арналған мерекелік дастархан жайылды.

Іс-шараны Ащыбұлақ ауылдық округінің әкімі Бактияр Кеңесұлы ұйымдастырып, ауылдың ақсақалдары мен ақ жаулықты аналарына құрмет көрсетті. Мерекелік жиынға бастауыш ардагерлер ұйымының төрағалары, «Асыл ана» қоғамдық бірлестігінің төрайымдары мен мүшелері, ауылдың ардагерлері қатысты.

Шара барысында Іле ауданы ардагерлер ұйымының төрағасы Әмзе Исаев 90 жасқа толған батагөй қария Шелекбаев Әбдуәли атаны мерейтойымен құттықтап, иығына шапан жауып, құттықтау хат табыс етті. Сонымен қатар Байсерке ауылдық округі ардагерлер ұйымының мүшесі Отарбаев Кендебайды 70 жас мерейтойымен құттықтап, шапан жауып, құттықтау хат табыстады. Мерекелік кеште ән мен жыр шырқалып, қарияларға көтеріңкі көңіл күй сыйланды. Ақсақалдар ақ баталарын беріп, ізгі тілектерін білдірді. Осындай тағылымды кездесулер ұрпақтар сабақтастығын нығайтып, үлкенге құрмет, кішіге ізет құндылықтарын дәріптей түседі.

xxx

7 қазан күні Іле ауданы Қараой ауылының мәдениет үйінде Іле ауданының құрметті азаматы, ардагер ақсақал Сүлеймен Жұмабековтің 90 жасқа толуына орай «Ғасырға жуық ғибратты ғұмыр» атты тағылымды салтанатты кеш өтті.

Кешті бастауыш ардагерлер ұйымының төрайымы Болат Мұсанапқызы мен «Асыл ана» қоғамдық бірлестігінің төрайымы Бағдагүл Аманқызы ұйымдастырды. Мерейтой иесін құттықтауға Іле ауданы ардагерлер ұйымының

төрағасы Әмзе Исаев, «Асыл ана» қоғамдық бірлестігінің төрайымы Бағдат Бейсенбекқызы, ауыл имамдары, ақсақалдар мен ақ жаулықты аналар, ауыл тұрғындары қатысты. Мәдениет үйіне жиналған көпшілік Сүлеймен ақсақалдың өнегелі ғұмырына құрмет көрсетті. Кеш барысында Қараой ауылы әкімінің орынбасары Тұрлыбек Жаркынбекұлы мерейтой иесін құттықтап, аудан әкімінің алғыс хатын табыстады.

Іле ауданы ардагерлер ұйымының төрағасы Әмзе Әлдибекұлы ақжарма тілегін білдіріп, шапан жапты. Әр округтен келген имамдар ізгі тілектерін жеткізіп, мерейтой иесіне құрмет көрсетті. Алматы облысының бас имамы Мадияр Тағайбайұлының құттықтау хатын Қараой ауылының бас имамы Асқар Баченов табыстады. Кеш барысында мәдениет үйінің директоры Жалымбетов Ернардың ұйымдастыруымен ұлттық құндылықтарды дәріптейтін мазмұнды көрмеде атадан қалған көне бұйымдар көпшілік назарына ұсынылды. 90 жылдық ғибратты ғұмыр иесінің балалары мен немерелері келген қонақтарға ризашылықтарын білдіріп, ақ тілектерін жеткізді. Салтанатты кеш соңында арнайы дайындалған мерекелік концерт қойылып, өнерпаздар ән мен жырдан шашу шашты. Шараның жалғасы арнайы жайылған ақ дастархан басындағы ақжолтай тілектермен ұласты.

xxx

Райымбек ауданы. Аудандық ардагерлер кеңесінің мұрындық болуымен 1 қазан – Қарттар күніне орай тағылымы мол мерекелік шаралар ұйымдастырылды. Іс-шара барысында аудандық Ардагерлер кеңесінің ұсынысы негізінде 15 қария аудан әкімінің Алғыс хатымен марапатталды.

Жиында аудандық Ардагерлер кеңесінің төрағасы Бекболат Бірбаев ардагерлерді айтулы мерекемен құттықтап, ізгі тілегін жеткізді. Салтанатты жиыннан кейін әр ауылдық округтен келген 100-ге жуық қарияға арнайы дастархан жайылып, құрмет көрсетілді. Жиын барысында аға буын өкілдеріне жылы лебіздер айтылып, ақ баталарын берді. Сонымен қатар аудандық Ардагерлер кеңесі жанынан құрылған «Алатау жастары» ұйымының төрағасы Данияр Ғабиденнің ұйымдастыруымен аудан жастары арасында спорттық жарыстар өткізілді. Атап айтқанда, шағын футбол, үстел теннисі, шахмат, гир көтеру және басқа да спорт түрлерінен сайыстар ұйымдастырылып, жастар салауатты өмір салтын насихаттауға бағытталған белсенділік танытты.

БАСПАСӨЗ-2027

Құрметті Оқырман!

Республика ардагерлерінің тыныс-тіршілігін, жас ұрпақты отансүйіштікке, саямандылыққа, имандылық пен ибалыққа тәрбиелеу бағытындағы жүзеге асырған іс-шараларын баспасөз бетінде кеңінен насихаттайтын «Алатау ардагері» газетіне жазылу басталды. Ардагерлердің тол басылымына қолдау көрсетеміз десеңіздер «Алатау ардагері» газетіне жазылыңыз!

Бір мына жазылу бағасы
ауыл тұрғындары үшін **7171,52 теңге**, қала тұрғындары үшін **7432,04 теңге**

Алты айға жазылу бағасы -
ауыл тұрғындары үшін **3585,76 теңге**, қала тұрғындары үшін **3716,02 теңге**

Индексі: **65472**

ТОҚСАННЫҢ ТОҒЫСЫНДАҒЫ ТҰЛҒА

Бүгінгі тақырыпты адалдық деген сөзбен бастадым. Адалдық - адам баласының бойындағы ең ұлы қасиет. Қазақ халқында «адал адам - арлы адам, арлы адам - барлы адам» деген ұлағатты сөз бар.

АДАЛДЫҚТЫ ТУ ЕТКЕН

Бүгінгі таңда ел президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың «адал адам, адал еңбек, адал табыс-болашақ кілті» деген тұжырымдамасы қоғамымыздағы басты құндылыққа айналып отыр.

Адалдықты ту еткен, адал еңбекпен ел құрметіне бөленіп жүрген азаматтар бар. Солардың бірі - Муталим Злавдинов ақамыз. Екі жылдан соң тоқсан жасқа келетін ақамызды қырық жылдан бері білемін.

Бір мың тоғыз жүз жетпіс сегізінші жылы мектепке мұғалім болып жұмысқа кірістім. Аудандағы мектептерді тексеруге мені аудандық білім бөлімі «штаттан тыс инспектор» деп тексеруге шақыратын еді. Сол кезде мен Муталим ақаның ісіне, сөйлеген сөзіне таң қалатын едім. Ақты ақ, қараны қара деп барлық істі адал жолмен шешетін еді.

Муталим ақаның балалық шағы Ұлы Отан соғысының қайғылы жылдарымен басталған. Муталим ака үшке толғанда «соғыс» деген қаралы сөздің парағы ашылған. Соғыстан кейінгі жылдары Гомбы ауылында бастауыш сыныпта оқыған. Жеті жылдық мектепті бітірген соң Жаркент педагогикалық училищесіне оқуға түседі. Кейін институт бітіреді. Ұстаздық еңбек жолын Ақтам сегіз жылдық мектебінен бастайды.

Ұстаздық өмірінде кешкі мектепте, спорт қоғамында, аудандық білім бөлімінде жұмыс істеген ақамыз біраз жыл орыс мектебінде еңбек етті. Тәжірибесі мол маман ретінде аудандық білім бөлімінде инспектор болып, зейнетке сол жерден шықты. Қырық жыл еңбек еткен ақамыз-

дың марапаттары өте көп. Оны айтып мақтанған емес. Жан-жары Гулимен бірге өткізген күндерін кейінгі ұрпаққа үлгі етеді. Апамыздың өмірден өтіп кетуі үлкен қайғы әкелді. Ол аз дегендей ұлы да өмірден өтті. Алла қайғыны көтере алатын адамға береді. Қайғыны нардай көтерген ақамыз бұл күндері балалардың ортасында жүріп жатыр. Гули анамыз бен Муталим ақаның бала шағалалары-анасы мен әкесі сияқты адал,

халқына қамқор, жақсылыққа жандары құштар. Балалары, немерелері, шөберелері атасына риза.

Өткен өмір - үлкен тарих. Тарихта шындық үшін шырылдап, адалдықты ту еткен білім елінің майталманы, ақылшы ағамыз зейнетке шыкса да қоғамнан бөлек кеткен жоқ. Аудандық ардагерлер кеңесінде өтетін іс шарадан шет қалған емес. Шахмат ойнаудың шебері. Аудандық, облыстық жарыстардың жүлдегері. Кісілігі жоғары ақамыздың өмірі-бүгінгі ұрпаққа үлгі.

Рая САРТОЛОВА.

МЕКТЕПТЕ ӨТКЕН ШАРА

КАРИЯСЫ БАР ЕЛ...

Қазан айының бірінде Еңбекшіқазақ ауданы «Көктөбе» орта мектебінде «Қариясы бар ел- қазыналы ел» тақырыбында мерекелік іс-шара өтілді.

Ауданымыздың «Асыл ана» ұйымы ардагер ата-әжелерді шақырып, ұрпаққа өнеге көрсететін қарияларымыздан бата алып, жастарға берері мол өсиет сөздерін тыңдады.

Мерекелік іс-шара үш бөлімнен тұрды. Тың ардагерлері және Ұлы отан соғысының ардагерлеріне мектеп жанынан аллеса жасақталып, лентасы қиылды. Мектеп

ішінен отбасы құндылықтарын сақтай отырып, ата- әже, әке- ана «Ақ отау» клубын ашып, балаларға тәлім-тәрбие беретін қазақтың салт-дәстүрін көрсетті. Мектептің мәжіліс залында ән айтылып, күмбірлеген күй тартылып, қазақ халқының ұмытылып бара жатқан ойындарынан көрініс көрсетілді.

Ардагерлерге сый-сыяпаттарын көрсетті. Еңбекшіқазақ ауданы оқу бөлімінің меңгерушісі Бөлекбаева Зарина сөз сөйлеп, тағылымды, тәрбие, мағыналы мәнді ой- пікірін айтты. Сөз соңында мектеп директоры Майгүл Дәулетова ардагерлерге жүрек жарды жылы лебізін, шынайы алғысын білдірді.

Базаркүл КАМРАДИНОВА,
«Асыл ана» ардагерлер қоғамдық бірлестігінің төрайымы.

Еңбекшіқазақ ауданы.

ТІЛ ЖАНАШЫРЫ

ҚОСҚҰДЫҚТАН ТҮЛЕП ҰШҚАН

Аядай ғана Қосқұдық ауылынан түлеп ұшып, шет жақта жүрсе де елінің атын шығарып, абыройын көтеріп жүрген тұлғалар аз емес. Менің айтпағым, солардың бірі-Кеңестік заманның тосқауылынан жол тауып, ұрпақ тәрбиелеуде айтарлықтай еңбек сіңірген ұлағатты ұстаз, «Құрмет белгісі» ордені мен Ыбырай Алтынсарин атындағы медальдың иегері, Білім беру саласының үздігі Гүлжан Қуанышбайқызы Жұмалиева.

Ол әкесі Қуанышбай мен анасы Битайдың отбасында 1942 жылы 20-шы қазанда Талғарда дүниеге келді. 1951 жылы ата-анасы Қосқұдық бекетіне көшіп келіп, шаруашылыққа араласып, ауылдың сыйлы отбасына айналады. Гүлжан сегізжылдық мектепті бітірген соң, еңбек жолын пионервожатый болып бастаған. Өзінің өжеттігімен, білімге деген құштарлығымен әкесінің батасын алып, Қызылорда қаласындағы Мәншүк Маметова атындағы педагогикалық училищеге оқуға түсіп, оны 1962 жылы «бастауыш мектеп мұғалімі» мамандығы бойынша тәмамдайды.

Алматыдағы Тимирязев пен Байзақов көшелерінің қиылысында орналасқан №163 балабақшасының меңгерушісі Нәсібелі Шымырбаеваның жетекшілігінде 19 жыл үзіліссіз жұмыс істеп, мол тәжірибе жинақтаған кезінде 1982 жылы құрылысы енді ғана аяқталған №190 балабақшасына қалалық оқу бөлімінің ұйғарымымен Гүлжан Қуанышбайқызы балабақша меңгерушілігіне тағайындалады. Алғашқы күннен көптеген қиыншылықтармен бетпе-бет келеді. Өйткені балабақша Алматыдағы Түсті металлургия министрлігіне қарасты ведомстволық мекеме болатын. Бастапқыда аталған министрлік жүйесінде жұмыс істейтін ата-аналарға арналған балабақша саналды. Қызметкерлердің басым бөлігі орыс, неміс, славян ұлтының өкілдері болғандықтан, балабақша орыс тілінде жұмыс істеу керектігі міндеттеледі.

Балабақша меңгерушісі болдым екен деп қол қусырып қарап отырмай бірден іске кірісіп, министрлік арқылы ағаш материалдарын алдыртып, балабақша ауласында қалада басқаларда жоқ ғажай Ертегілер қалашығын салуды бастап кетеді. Аталған жұмысқа Политехника институты студенттерінің құрылыс тобын жұмылдырып, түрлі ағаштар отырғызып, әсем гүлзарлар мен су бұрқақтарын орнатқызады. Ұжым қызметкерлерімен ақылдаса отырып, бүлдіршіндердің топтарын безендіруге маман суретшілерді тартып, балалар бөлмелеріне қажетті жиһазды, жатын орындарды Украинадан алғызады. 1982 жылдың 25 тамызында балабақшаның тұсауы кесіліп, 2-7 жас аралығындағы балалар қабылданады.

Керемет бастаманы көру үшін республикалық, облыстық бұқаралық ақпарат құралдарынан, «Правда» газетінен тілшілер келіп, хабарлар түсіріп, телеарнадан көрсетіп, газеттерде жария етеді. Аз уақыттың ішінде №190 балабақшасы Алматы қаласындағы «ең үздік» деген бастапқы тәрбие беру мекемелерінің қатарынан орын алады. Жылдар ағымымен Гүлжан Қуанышбайқызы ұжым арасында өзара сыйластық пен шығармашылық орта қалыптастыра жүріп, жас мамандарға бағыт-бағдар беріп, олардың кәсіби өсуіне, жан-жақты дамуына жағдай жасауды ұмытпады. Талап қоя білетін әділ басшы болуымен бірге, әрбір баланың жағдайын ойлайтын қамқор ана, әрбір әріптесінің көңіл-күйін қабағынан түсінетін парасатты жетекші бола білді.

Алғашқы кезеңде орыс тілінде ашылған балабақша еліміз тәуелсіздік алған тоқсаныншы жылдардың басында 12 топтың ішінен 3-4 қазақ тобын ашу оңайға түспейді. Гүлжан жанкешті еңбекті талап

еткен сын кезеңде, ұлт келешегін қалыптастыру жолында алдынан кездесетін түрлі кедергілерді біле тұрып, тәуекелге баруына тура келеді. Ата-аналармен кездесулер өткізіп, балаларына қазаки тәрбие беру қажеттігін жеткізумен болады. Оларды тиісті өтініш хаттарды жазуға үндей отырып, әдістемелік құралдарды қазақ халқының болмысына, салт-дәстүріне, аңыз-дастандары мен ертегілеріне сәйкестендіріп дайындауды қолға ала бастайды.

Ол кезде балабақшаға арналған қазақ тілінде әдістемелік құрал жоқтың қасы еді. Осы олқылықтың орнын толтыру мақсатымен өз тәжірибесіне сүйеніп, бірнеше әдістемелік құрал дайындап, оны баспадан шығарып, Алматы қаласындағы балабақшаларға таратудың машақаты аз болмайды. «Айгөйлек» хрестоматиясы, «Музыка жетекшілеріне және тәрбиешілерге арналған көмекші құрал», «Балдәурен» кітаптары еліміздегі балабақша тәрбиешілерінің бағыт-бағдар ұстанатын таптырмас еңбек болғанын бүгінгі көп адамдардың біле бермеуі мүмкін. Кейінгі жылдары өңделіп, толықтырып қайта жарық көрген «Балдәурен» кітабына «Қазақстан-менің Отаным», «Қазақтың ұлттық тәрбиелік тағылымы», «Бала бақшадағы мерекелерді өткізу үлгілері», «Жұмбақтар мен жаңылтпаштар», «Спорттық сайыстар мен ойындар», «Ертегілер мен хикаялар» сияқты жеке тараулар топтастырылды. Бұл күнде осы кітап білім беру саласындағы мамандардың көмекші құралына айналса, қазақ отбасына ұғынықты тілмен жазылған құнды еңбек ретінде бағалануда.

Гүлжан Қуанышбайқызы өзінің білімі, білігі, жүріс-тұрысы, жайдары мінезімен тәрбиеленушілеріне үлгі ұлағат иесі бола білді. Дарынды, шығармашыл, талантты әрі талмай ізденіс жолында жүретін көкірегі ояу, жанашыл ұстаз балдырғандардың санасының сергек, рухының биік болуын ешқашан жадынан шығармады.

Өмірлік жолымда, Аллаға шүкір, ұлағатты да парасатты жандар аз болған жоқ. Қиын сәттерде жұбатып, тірек болған, ақылын берген, ең алдымен, тағдыр қосқан өмірлік жолдасым Берекет Жұмалиевке ризашылығым шексіз. Ол университетте ұстаз болып, білген-түйгенімен әркез бөлісіп, жөн сілтеп отырды. Педагогиканың қыр-сырын меңгеруге зор үлес қосқан өзім оқыған Қазақ мемлекеттік университетіндегі ұстаздарымды, алғашқы ұжымымды ешқашан ұмытпаймын. Біздің ұжымда өз саласын жетік меңгерген серіктестерім Мейрамгүл Абылайханова, Күләш Ақжанова, Зәуреш Серғалиева, Галина Коротецкая, Тұрсынай Батырбаева, Роза Жұмабаева, Алтын Қондыбаева, Гүлнар Жәкенова, Мая Дүйсебаева, Елена Кистнер есімдерін әрдайым ерекше ризашылықпен айтып жүремін,-дейді өткен жылдардың тізбегін еске алғанда.

Бүгінгі күні сексен жастың сеңгіріне шыққан Гүлжан Қуанышбайқызы: «Келер ұрпақ алдыңғыларынан әлдеқайда алғыр, зерек, рухты болуы керек. Алайда бірінші орында қазаки тәрбие мәселесі тұру тиіс деп санаймын. Өйткені қазақ ұлтына сай үлкенге-құрмет, ата-ананы сыйлау, әділ сөзге тоқтау, басқа да игі қасиеттерді

бойына сіңіріп өскен бала жаман болмайды. Оның азамат ретінде қалыптасуының діңгегі де осында жатыр. Ал енді мың жерден білімді болсын, бірнеше дипломы болсын, тіл мен діл арқылы келетін ұлттық болмыстан мақрұм жандар қалайша толыққанды азамат болмақ? Олардың бойында қайтіп Отанына деген сүйіспеншілік оянбақ?

Менің пайымымша, мұндағы басты жауапкершілік-қоғам сенім артқан зиялылардың, шенділердің мойнында. Олардың бүгінгідей немкеттілігі, өз халқының тілін менсінбеуі болмаса, қазақ тілі осындай аянышты қалді басынан кешер ме еді? Ал енді биліктің өзі аталған мәселені мықтап қолға алар болса, жедел шешілетін мәселе деп ойлаймын. Сондықтан үлкен және орта буын ел алдындағы, келер ұрпақ алдындағы жауапкершілігін сезіну керек»,-деген ұлағатты ұстаздың сөзі жас ұрпақтың санасынан да берік орын аларына ешқандай шүбә келтірмеймін.

Өлшеусіз еңбек өз зейнетін беріп, Гүлжан Қуанышбайқызы 1978 жылы 27 маусымда «Құрмет белгісі» орденімен, 1987 жыл 28 қыркүйекте «Қазақ КСР оқу-ағарту ісінің озық қызметкері» атанып, 1992 жылы 7 желтоқсанда Қазақстан Республикасы Білім министрлігінің шешімімен Ыбырай Алтынсарин медалімен марапатталды

Өмірде адамға үш нәрсе тым жақын екен: жарық дүние, балаң, жарың. Гүлжан апай осы үш жақынның да жақсылығын жан-тәнімен сезініп, құтты шаңырақтың ұйтқысы, құт-берекесі бола білді. 1962 жылы Берекет Жұмалиев екеуі отау көтеріп, әдепкі керегесін керіп, уығын шаншыды, босағасын бекітті. Берекелі шаңырақтың, құт дарыған отбасының негізін қалады. Ағамыз С.М.Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетінің түлегі, техника ғылымдарының кандидаты, 1980 жылдан өмірінің соңғы кездеріне дейін (1995 жыл) Алматы қаласындағы Жамбыл жеңіл тамақ өнеркәсібі институтының кафедра меңгерушісі қызметін атқарды.

Жұмалиевтер әулеті үш бала тәрбиелеп өсірді. Балаларының тұңғышы Рүстем бұл дүниеден ерте қайтты. Меруерт әкесінің жолын қуып, экономика саласынан диссертация қорғап, ғылым кандидаты болды. Расул Ливан мемлекетінде Қазақстан Республикасының елшісі қызметінде. Ел абыройын шет мемлекетке асқақтатып жүрген азамат. Бүгінгі таңда Гүлжан Қуанышбайқызы-өркен жайған бір әулеттің өз әжесі.4 немересі мен Зере есімді шөбересінің ортасында солардың қызығына бөленіп, марқайып отыр.

«Тіл-ұлттың тамыры, ұрпақтың рухани тірегі» санайтын ұлағатты ұстаз, тіл-жанашыры Гүлжан Жұмалиеваны Ұстаздар күнімен құттықтай отырып, білім жолындағы ерен еңбегіңіз, жас ұрпаққа берген тәліміңіз, адами парасатыңыз,шығармашылық жолыңыз кейінгі ұрпаққа үлгі-өнеге бола берсін демекпін.

Зарыққан ӘБІЛҚАСЫМҰЛЫ.
Қонаев қаласы.

ДОСТЫҚТЫҢ АЛТЫН ДІҢГЕГІ

«Алатау ардагері» газетінде жаңа айдар ашылғанына қуандық. Замандастарымның көпшілігі-сексеннің сегтірінен асқандар. Олар жайлы гезет бетінен жақсы мақалалар оқысақ көңіліміз көтеріліп қалады.

Достық, сыйластық – бақыттың кілті. Еңбек пен білім бақыттың өзі. Қатарластарым-жалаң аяғымен шаң бұрқыратқан, ауылдың кешегі қара домалақ балалары. Олар да өсті, жетілді. Бұл күндері олар-адал еңбегімен, қайратымен, білімімен еліміздің көгеріп көктеуіне өзіндік үлесін қосқан қадірлі ақсақалдар. Абай айтқан бес нәрседен қашық, бес нәрсеге асық болып аталарыңның өнегелі жолынан тәлім алып, жақсылықты серік етсең, көптен қалмайтының анық деп ой бөлісіп отырмын.

Өткен ғасырдың 70-жылдарының басы еді. Оқу орнын бітіріп, диплом алған Бекболат Заманбеков Талғар қаласындағы құрылыс колоналарының біріне қатардағы маман болып жұмысқа орналасты. Құрылыс алаңы белгілі ғой. Шаң, тозаң. Қазіргідей көп техника жоқ. Жұмыстың көбі қолмен атқарылады. Күрек, басқа да жұмысқа қажетті саймандар Бекболаттың да қолынан түспейді. Учаскідегі құрылысшыларымен бірге таң бозынан нысан басынан келіп, түскі асты да солармен бірге ішіп үйіне қас қарая қайтып жүрді. Алғашында құрылысшылардың кейбіреуі оған сынай, қарап сенім білдірмегендері де кездесті. Жүре келе, Бекболаттың да өздері секілді ауылда өсіп, отбасында өнегелі тәрбие алған талапты баланың бірі екеніне көздері жеткен соң іштері жылыды. Қабағы ашық, сөзі жылы, мінезі қарапайым ағалы інілі болып барлығымен тіл тауып, тонның ішкі бауырындай болып кетті. Жыл жылжып өткенде аудандық партия комитетіне құрылыс саласында жұмыс істеген, білімі бар маман қажет болды ма Бекболатқа жаңа қызмет ұсынылды. Өріптестердің көрсеткен ыстық ықыласы, ақ тілегі жас жігіттің жолының ашылуына себі тисе керек. Партиялық қызметте де өндірістен алған тәжірибесі қажетіне жарады. Білімін нақты іспен тиянақтап, құрылыс саласының сан қатпарын меңгерді. Жақсы мен жаманды айырды. Құрылысшылармен араласа жүріп, олардың тауқыметті тіршілігімен танысты. Мұң-мұқтажын білді. Бекең партиялық қызметте де қамшы салдырмады. Кеңсешілдік, қағаз бастылығы болмаса мұнда да өндірістен қол үзбеді. Бекболаттың ескілеу жеңіл көлігі бар еді. Оның кейде ақ астынан ақауаланып қалатын кезі кездесетін. Көлігіне қажетті тетік іздеп жүріп, Хамзамен де танысты.

Жұмыс күнінің бірінде кабинетіне орта бойлы, қара торы, мығым денелі жігіт кіріп келді. Іздеп жүрген адамы табылғанда Бекболат қуанды. Шаруашылықтың бірінде партия ұйымының хатшысы болып жұмыс істейді екен. Қызмет барысы жайлы әңгіме аяқталған соң Хамзекең орысшасына басып «Вот адрес, приходи после работы. Буду ждать, какой запчасть нужен, найдем» деп ақжарқын қалпымен күлімсіреп қолын ұсынды. Сол күннен басталған таныстық елу жылдан бері жалғасын тауып келеді. «Өзіңнен үлкеннен аралассаң дана боларсың» дегендей, 5-6 жас айырмашылығы екеуінің қатынасына кедергі келтірген жоқ. Сөздері үйлесті, қалжындары жарасты. Бір-бірінің көңілін айтқызбай білетін хәлге жетті.

Отбасыларын да дүниеге әр сәби келген сайын қуаныштарын бірге бөлісіп, нұр шуағын шашып жүрді. Бекболат екеуміздің кездесуіміздің өзі-бір тарих. Нұрлан Оразалин, Бекболат – барлығымыз мектептің бастауыш сыныбында бірге оқығанымыз естерінде қалыпты. 1977 жылы Алматы Жоғары Пария мектебіне түскенде Бекболат мені іздеп келді. Өткен күндерді еске алдық. Бекең отбасымдағы Балапан әжемді, аға-әпкелерімді барлығын білетін болып шықты. Аттарын атады. «Бауырым екенсің, сені таптым ау.Екінің бірінің қолы жете бермейтін жоғары оқу орнына түскеніңе қуандым» деп ағынан жарылды. Жүрегіме ізін қалдырған сол күндерден бері елу

жылдан асыпты. Уақыт тоқтамайды. Көзді ашып-жұмғанша зейнет жасына жеткенімізді де білмей қалыппыз. Бекболат құдай қосқан жары Ырысалды екеуі- балалы шағалы, бақытты отбасының бірі. Әке көрген оқ жанар, шеше көрген тон пішер демекші, Батталханов әулетінің ұрпағы ата-ана салған ақ жолдан таймай, олардың атына дақ түсірмей бел белестерден абыроймен асып жатқандарына қуаныштымын.

Бекең білімінің, мол тәжірибесінің арқасында Жоғарғы Білім Министрінің орынбасары қызметіне дейін көтерілді. Лауазымды орын тақ. Оның мінезіне, басқан қадамына, қарым-қатынасына өзгеріс әкеле қоймады. Қарауындағы қызметкерлермен қоян- қолтық араласа жүріп талантты жас ғалымдарға қамқор болды. Мұң-мұқтажына көмектесті. Кейде Министр болмай қалғанда оның міндетін атқарып республикамызды көп жылдар басқарған, ел құрметіне бөленген көрнекті партия және қоғам қайраткері Д.А.Қонаевтың қабылдауында да бірнеше рет болғаны бар. Министрліктің атқарып жатқан қызметі туралы баяндады. Бекболат үшін жоғары мәртебелі басшының алдында болып, оның жылы лебізін есту өміріндегі естен кетпес қуанышты сәттің бірі болды.

Мемлекетте болған аумалы төкпелі кезеңдер, Қонаевқа тағылған орынсыз, дәлелсіз тағылған айыптардың тартылуы Бекболатқа да тиді. Бекең оған қиналмады. Ұстаған бағытынан айнымады. Мамандығы бойынша құрылыс компаниясына басшы болып, жұмысын жалғастырып, қарауындағыларға қамқор болды. Сүрінгенді сүйеді, тұрмысы төмен жандарға қолынан келген көмегін жасады. Достарынан қол

үзбеді. Оларға осы күнге дейін ұйытқы ұйымдастырушы, достықтың алтын діңгегіндегі туды ұстаушы болып жүр.

Бекболаттың елу жылдан бері жұптары жазылмай келе жатқан Хамза Сүлейменов, Серік Бектібаев, Чапай Тазабеков, Сағатбек Омаров, Рахат Бектұрсыновтар-Жетісудың әр аймағының тумалары. Әр салада қызмет атқарған ақ жүректерімен бір-бірін тапқан Алматы облысының Құрметті азаматтары.

Осы достарының бірі – Хамза Сүлейменов оны көпшілікке «Қапыке» деп құрметтеп атайды. Екеуміз кезінде Алматы облыстық партия комитеті ұйымдастырған семинарларда, пленнумдарда таныстық. Мен Нарынқолда, ол Талғарда партиялық қызметте жүрдік. Шелек ауданында қайтадан кездесіп табыстық. Ол экономикасы шалқайған «Асы» кеңшарына директор болып тағайындалды.

Атақты «Томаровский» кеңшарында партия ұйымының хатшысы болған кезінде «Құрмет белгісі» орденімен марапатталды. Партия съездеріне делегат болып сайланды. Қазақстан Компартиясы орталық комитетінің пленум мүшелігіне өтті. Жоғары атақ, қолға тиген мандат оның турашыл, айтқанынан қайтпайтын бірбеткей мінезін өзгерте алмады. Шаруашылыққа басшы бола салысымен білімді жастарды іріктеп, тауып өндірістегі жауапты қызметтерді сеніп тапсырды. Тіпті жаңадан оқу орнын үздік бітірген бір жасты дереу бас маман қатарына қойды. Шаруашылықта жаңа әдістерді (арендный подряд) еңгізіп, мол табысқа кенелді. Қайрат ауылына мектеп, монша салды. Су жүйесін іске қосты. Өндірілген өнім көлемі ұлғайды. Ауыл тұрғындары осы күнге дейін «Хамза Әрімжанович-біздің құрметті директорымыз» деп ауыздарынан тастамайды. Ауыл көлемінде кандай бір шара, көпшіліктің бас қосуларынан қалдырмай шақырып төрден орын беріп жатады. Зейнетке шыққан басшылардың көпшілігінің мандайына мұндай сый құрмет сирек көрсетіліп жатады ғой.

Қапыкеңнің әкесі Әрімжан-Ұлы Отан соғысының ардагері, шаруашылықтарға басшы болған, ауыл шаруашылық өндірісінің білгірі болған жанның бірі. Шешесі де кең пейілді, ақылман әже болды. Жұбайы Раушан да-ерге лайық адал жар, сүйікті ана. Достығымыздың белгісі ретінде Қанат, Марат үйленгенде, ал менің ұлдарым үйлі болғанда олар құдалар қатарында жүріп араласып, сыйласып кетті. Қапыкең өзі жайлы жақында кітап жазып шығарды. Кітаптың тұсау-жесеріне қатынастық. Қазақ тек деген киелі ұғым бар. Азаматтарды

текті атаның ұрпағы деп ардақтап жатамыз. «Таудан аққан тас бұлақ ол да құяр теңізге, атадан туған ұл бала тартпай қоймас негізге» деп ата бабамыз тектілікті осылай шегендеген. Айталық, Серік Бектібаев деген ағамыз, әрі досымыз балығы тайдай тулаған, күрішті ырысты Бақанақта дүниеге келген. Кооперация саласында қатардағы сатушы болып еңбек жолын бастаған жұбайы Алтыкең де осы ауданнан. Сауда саласында екеуі бірге қызмет атқара жүріп жүректері табысты. «Туа сала даяр тұрған айлықтың, даяр тұрған байлықтың» жоқ екенін біліп ойын да, бойын да түзеді. Тұрмысын ойымен түзеген білімді жастың әр қадамын байқап жүрген Қазақстан Тұтынушылар Одағының сол кездегі төрағасы көрнекті мемлекет қайраткері Сейдәлім Жаңахмет Серікке зор сенім білдіріп, шет елдермен сауда саттық жасау бөліміне меңгеруші етіп тағайындады. Ол қолым да, жаным да таза болсын деп өзіне серт беріп, қоймада жатқан байлыққа қызықпады. Көздің жауын алған небір асыл заттар, шет елден келген жиһаз мүліктер, киімдер қоймасында жатса да сұғанақтық жасамады. Бұл қызметте қылыштың қиып түсер жүзінде жүрді. Сынақтан өтті. « Не істер екен?» деп аңдушылар да, оның орнына көз сүзгендер де болды. Арыздар да жазылды. Талай тексерулер келді. Оның қызметін қаншалық қазбаласа да кемшілік таба алмады. Құдай қосқан қосағы Алтынкүл де Алматы қаласында орталық универмакта сатушы, сектор меңгерушісі, директор қызметтерін атқарды. Сәкең екеуінің мінезі де, ойы да, жүріс тұрысы да үйлесім тапты. Олар намысты, арды байлыққа саатпады. Мансаптан бастары айналмады. Адал жүрген жанның жүрген жері бақ қой. Олар көрген бейнетінің енді зейнетін көріп, дос жолдастарынан жақсы сөз естіп жүр.

Сәкең сексеннен асқан шағында денсаулығы сәл пәл сыр бергеніне қарамай бірнеше рет Мекке, Мәдинаға барып, құлшылық жасап қажы атанды. Батағөй қария алтынмен апталып, күміспен сәнделген сәнді сарай болмаса да барына риза, қанағат қарын тойғызады деп жүрген асыл жандар. Сүйкімді ұл қыздары, жал құйрығы бар.

Сағатбек Омаров досымыз да Хан Тәңірі етегіндегі Қайнар ауылында дүниеге келген. Оның да әкесі-Ұлы Отан соғысының, колхоз құрылысының ардагері. Сүйген жары Света екеуі де өнегелі отбасыдан шыққан. Олардың мектепте басталған ыстық сезімі институтта да жалғасып, шаттығы шалқыған шаңырақ көтерді. Света-көп жылдар Ленин атындағы миллионер колхозды басқарған Социалистік Еңбек Ері Нүсіпбек Әшімбаевтың қызы.Нүскенмен мен де бес жылдай қызметтес болдым. Колхоз академигі атанған Нүскеңнің атаулы сөзін естіп, тәжірибесін үйреніп, тәлім алдым.

Сағатбек те мектепте жақсы оқыды. Институтқа түсті. Мамандығы құрылысшы болса да өнерге деген ынтасы ерекше болды. Бас қоса қалған отырыстар да ән шырқағанда да көмекейі бүлкілдеп опера әншісіндей арқаланып кетеді. Қарапайым құрылысшыдан бастап, Алматы облыстық партия комитетінің белді бөлімін басқарды. Райымбек ауданының «Құрметті азаматы», облыстың «Құрметті ардагері», «Марапаттарының

ішіндегің ең қымбаттысы осылар» деп қояды әңгіме арасында.

Чапай Тазыгөй көкемізбен Алматы Жоғары Партия мектебінде бірге оқыдық. Әкесі Хәкім Тазабеков Талғар ауданының «Қызылқайрат» шаруашылығын көп жыл басқарды. Соғыс ардагері рухани игіліктен ата-ана ақылынан нәр алған ұрпақ еш уақытта қор болмақ емес. Чапекен де оқу бітірген соң аудан, облыс көлемінде партия, шаруашылық қызметінің басшысы болып, мол тәжірибе жинақтады. Зейнетке шыққанда да атқарған жұмыстарының құрметіне бөленді. Чапай әскер қатарынан келгенде Талғар мәдениет үйінде сызылтып ән салып тұрған жап жас Батықанды сахнадан көрді. Сахнаның сәнін келтіріп аққудай сыланған ақ сары өңді сұлу қыз нақышына келтіріп ән шырқағанда жүрегінде махаббаттың оты тұтанғанын бірден сезінді, танысты. Соңынан қалмай жүріп көңілін тауып үйленді. Міне, алпыс жылдан асыпты, ұста-сқан қолдары жазылмай ұл-қызын өсіріп, немере сүйіп солардың қуанышына бөленіп жүр. Бұл күндері де екеуі дос-жаранның ортасында әнін шырқап, ұлағатты әңгімесін шертіп, жан-жағын гүлдендіріп жібереді.

Рахат Бекбосынов-Жамбыл облысы Қордай өңірінің азаматы. Қырғызстанда оқып, сол елде партия жұмысының алғашқы баспалдағынан өтті. Москвадағы Жоғары Пария мектебін бітірген соң, туған жеріне оралды. Іле аудандық партия комитетінде, өндірістік кәсіпорындарда басшылық қызметтер атқарды. Өзіне жүктелген жұмыстарды жауапкершілікпен орындап, абыройына дақ түсірмеді. Партиялық,мемлекеттік тәртіпке бой ұсынды. Тура сөйлеп, талап қойып, әрқашан жұмысына жауапкершілікпен қарады. Рекең де достар ортасында жайнап кетеді. Қырғызша, қазақша ән шырқағанда қалайша ол әнші болып кетпеді екен деп таң қаласың. Армияда теңізші қатарында сап түзеген. Талай теңіздер мен мұхиттарды шарлап, шекара күзетін бақылады. «Бос кезде алыста жүрген соң жігіттермен отыра қалып, білген әндерімізді айтатынбыз. Осылай дауысымыз әнге қалыптасып кетті» деп қояды Рекең. Жұбайы Розагүлдің Рекең үшін орны бөлекше. Өзбек, ұйғыр, қазақ асханасының тағамдарын дайындаудың шебері. Рекең сияқты мықты жігітті өздеріне қарату онай болмаған. Сірә, Розагүлдің дайындаған тәтті ас мәзірінен дәм татқан сайын жүрегі оған ауып кеткен сияқты. Олар да-ұл қыздарының ортасында немерелерін әлпештеп жүрген ата мен әже.

«Бұл өмірде дос жолдасым көп деме» деп жазып кетіпті Қадыр ақын. Оның бұл бүгін қасымызда жүрсе, енді біреулері бақилық болып, «Келместік кемесіне мініп» кетті. Олардың жаны жаннатта жүрсін, артында қалған бала шағасы аман болсын деп тілейміз. Қалған замандастарым –достарым жұптарымен қол ұстасып өмір өзенінде қайықтың ескегін есіп, асау толқындарға бой бермей жүзіп келеді. «Кемедегінің жаны бір» деген. Өз дәуірінің белгілі қайраткер азаматтары болды. Артында қалдырған бай мұралары бар. Жаңа дәуірдің тұнық ауасымен тыныстап, әр атқан таңның жарық сәулесінен қуат алған немере шөбересін өбектеген бақытты жандар. Иә, жақсы жандарға қарттық жоқ.

Әбілбек АЙТАҚЫНОВ,
Алматы облысының
«Құрметті ардагері».

Маңғыстау облысы, Ақтау қаласында өткен «Ұршық» ұлттық қолөнер фестиваліне белсенді қатысып, қазақтың дәстүрлі қолөнерін насихаттауға үлес қосқан ардақты апаларымыз марапатқа ие болды.

Атап айтқанда, «Асыл ана» бірлестігінің төрайымы Мира Қалқозқызы

және Шеңгелді ауылы Аналар кеңесінің төрайымы Жолдығұл Көпбайқызы фестивалге белсенді қатысқаны үшін алғыс хатпен марапатталды.

Апаларымыз ұлттық өнерді дәріптеп, қазақтың салт-дәстүрі мен қолөнерін кейінгі ұрпаққа таныстырып, жастарға үлгі көрсетіп келеді. Осындай

игі бастамалар арқылы ұлттық құндылықтарымыз ұлықталып, ұрпақтар сабақтастығы жалғасын табуда.

Ардақты апаларымызды марапаттарымен құттықтап, шығармашылықтарына толағай табыс, зор денсаулық және отбасыларына амандық тілейміз.

Өз тілшімізден.

АПАЛАРЫМЫЗ МАРАПАТКА ИЕ БОЛДЫ

АУЫЛ СПОРТЫ

ШАХМАТ

Өткен тамыз айында ғана 90 жасқа толған ауыл шаруашылығы ғылымының докторы, профессоры, академигі Елтай Хасенов ақсақалдың халық алдындағы беделі мен абыройы қашан болсын асқақтап тұрады. Расында да осыншама жасында оның халқына сіңірген еңбегі орасан. Онысы қатпары қалың кітапқа жүк боларлық.

ЕЛТАЙ ХАСЕНОВ атындағы турнир

Жақында ауданымызға танымал ардагер шахматшылар шахматтан өздерінің әріптесі Елтай Хамзаұлы Хасеновтың атынан шахмат академиясында аудандық турнир өткізді. Мұны ұйымдастыруға мұрындық болған шахматтан екі дүркін облыс чемпионы атанған Темірхан Базимов. Оның бұл турнирді ұйымдастырып отырғаны жайдан-жай емес.

Өйткені, Елтай Хамзаұлы шахмат ойнауды өмір бойы жанына жақын серік етіп келеді. Осы жасына дейін талай мәрте шахмат тақтасындағы шайқастарға қатынасып, облыстық, аудандық жарыстарда жеңімпаз атанып, абырой аркалап, мерейі үстем болған еді. Сол үшін де әріптестері оның атынан турнир өткізіп, үлкен құрметтерін көрсетіп отыр. Олардың бұл игі бастамасын көрермен қауым да қуана қолдады.

Аталған турнирге отыздан астам шахматшылар қатынасты. Сонау Талғар ауданынан келген алты шахматшы да ақтық айқасқа түсті. Бір күнге созылған тайталасқа толы турнирде ешкім де аянып қалған жоқ. Бәрі де белгіленген ережені қатаң сақтап, бар өнерлерін салып бақты. Соның нәтижесінде сайыпқыран шахматшылар да әділдік тұрғы-

сынан анықталды. Бірінші орынды алдына жан салмас Темірхан Базимов иеленсе, екінші орынды Рүстем Пермұхамедов еншілесе, үшінші орынды талғарлық Ахат Солтанқұлов, төртінші орынды Серік Рахымжанов, бесінші орынды Амандолла Әбдімұратовтар қанжығасына байлап, жүлдегерлер атанды.

Өмірінде алақанының ашықтығымен, жанының жомарттығымен халықтың ыстық ықыласына бөленіп жүрген Елтай Хасенов ақсақал өз атынан өткізілген турнирде де ештеңесін аямады. Топжарған жеңімпаздарға ақшалай тағайындалған сыйлықтарын берді. Сол сияқты барлық қатынасушыларға қазақы шапандарын кигізді. Сондай-ақ, оларды түс мезгілінде тамақтандыру жағын да өз тарапынан қамтамасыз етті. Тоқ етерін айтқанда, турнирге атсалысқан адамдар да сый-сияпаттан құр-алақан қалмады. Сөйтіп, Елтай Хасенов атындағы турнир жоғары деңгейде өз мәресіне жетті.

Қанат ТӘКЕБАЕВ,
ардагер-журналист.
Қаскелең қаласы.

СПОРТТЫ СЕРІК ЕТКЕН...

ЖАРЫС ҰЙЫМДАСТЫРЫЛДЫ

Жастардың денсаулығы мен олардың бос уақытын тиімді ұйымдастыру – қай қоғамда да маңызын жоймайтын мәселе. Өйткені жас буынның бүгінгі тандауы оның ертеңгі болмысына әсер етеді.

Спортты серік етіп, уақытын пайдалы іске арнаған жастың бойында тәртіп, табандылық, жауапкершілік секілді қасиеттер қалыптасары анық. Осы орайда, Райымбек ауданының ішкі саясат бөлімі жастар арасында «Нашақорлыққа жол жоқ!» атты аудандық спорттық жарыс ұйымдастырды.

1 қазан күні Нарынқол ауылындағы Балалар мен жасөспірімдер спорт кешенінде өткен жарысқа ауданның 16-35 жас аралығындағы жастары қатысып, спорттың бірнеше түрінен өзара мықтыны анықтады. Атап айтқанда, қатысушылар шағын футбол, үстел теннисі, шахмат және гир көтеруден бақ сынады. Шараны өткізуге Балалар мен жасөспірімдер спорт кешенінің ұжымы да атсалысып, жарыстың жоғары деңгейде өтуіне өз үлесін қосты.

Жарыстың мақсаты тек жеңімпаздарды анықтау емес. Ең бастысы, жастар арасында салауатты өмір салтын насихаттап, спортқа деген қызығушылықты арттыру, зиянды әдеттердің алдын алу және өскелең ұрпақты отансүйгіштікке тәрбиелеу. Осы тұрғыдан алғанда, спорттық дода жастардың басын қосып қана қоймай, олардың күш-жігерін пайдалы арнаға бағыттаған тағылымды шара болды.

А. БИЖАН.
Райымбек ауданы.

АРДАГЕРЛЕР СПАРТАКИАДАСЫ

Н.Тілендиев атындағы мәдениет үйінде халықаралық қарттар күніне орай дойбы, тоғызқұмалақ, бильярд спорт түрлері бойынша ардагер спортшылардың аудандық спартакиадасы өтті.

Ашылу салтанатында сөз сөйлеген Іле ауданы ардагерлер ұйымының төрағасы Ә. Исаев қатысушыларды атаулы мерекемен құттықтай отырып, сәттілік тілегін жеткізді. Келесі кезекте батагөй қариямыз Мәлс Жалелов көпшілікке жүрекжарды батасын жолдады.

Жарыс Каспий теңізінде қайтыс болған әскери боздақтарымызды еске алу үнсіздігінен кейін басталды. Спартакиада ережесіне сәйкес жарысқа 65 жастан асқан ойыншылар ғана қатысты. Өте тартысты өткен ойындар қорытындысы бойынша дойбы спорты бойынша 1-ші орынды Момынов Бердіқожа жеңіп алса, 2-ші және 3-ші орындарды Сәби Рақат пен Сейілханов Бейсебай бөлісті.

Тоғызқұмалақтан көш басынан Родионов Виталий көрінді. Өмірзақова Ақжарқын 2-ші орынға, 3-ші орынға Ташкенбаев Қажыбек табан тіреді.

Бильярдтан өткен жарыс та өз

мықтыларын анықтады. Мұнда Қазыбаев Мәлс өза шапса, оның соңын Рыскелдиев Сүттібай мен Баймұрзаев Құдайберген жалғады.

Жеңімпаздар аудан әкімі Қайыржан Жақсымбетовтың алғыс хаттарымен марапатталса, одан кейінгі орындарды қанжығалағандар Алматы облысы ардагерлер ұйымы қоғамдық бірлестігінің төрағасы Ерболат Тұрымбетовтің және аудан ардагерлері ұйымының төрағасы Әмзе Исаевтың алғыс хаттарымен марапатталды. Сондай-ақ барлық жүлдегерлерге ұйымдастырушылардың кубок және медальдары табыс етілді.

Міне осылай көрермендерге де, ойыншыларға да ерекше көңіл күй сыйлаған дүбірлі жарыс өз мәресіне жетті.

Дәулетбай ЖАМАЛБЕКОВ,
бас төреші, Ащыбұлақ округі
ардагерлер ұйымының төрағасы.
Іле ауданы.

Санитарлық-эпидемиологиялық бақылау басқармасы хабарлайды

Медициналық ұйымдардағы орталықтандырылған стерильдеу бөлімінің жұмысына қойылатын санитариялық- эпидемиологиялық талаптар

Қоғамдық денсаулықты сақтау мен инфекциялық аурулардың алдын алу ісінде медициналық ұйымдардың санитариялық қауіпсіздігі айрықша маңызға ие. Соның ішінде орталықтандырылған стерильдеу бөлімі (ОСБ) – барлық емдеу-профилактикалық мекемелердің ең жауапты құрылымдық бірліктерінің бірі болып табылады. Бұл бөлімнің негізгі міндеті – медицинада қолданылатын аспаптар, құралдар, таңғыш материалдар мен жабдықтарды толық микробсыздандыру және қайта пайдалануға дайындау.

Стерильдеу бөлімінің тиімді жұмысы инфекциялық қауіптің алдын алып, науқастар мен медицина қызметкерлерін ауру жұқтырудан

қорғайды. Осыған байланысты бөлімнің қызметіне санитариялық-эпидемиологиялық талаптар қатаң қойылады.

Орталықтандырылған стерильдеу бөлімінде «лас» және «таза» аймақтар нақты бөлінуі тиіс. Бұл – зарарланған және зарарсызданған құралдардың өзара жанаспауын қамтамасыз етеді.

- «Лас» аймақ – пайдаланылған медициналық құралдарды қабылдау, жуу және алдын ала дезинфекциялау үшін арналған.
- «Таза» аймақ – жуғаннан кейінгі құралдарды кептіру, орау және стерилизацияға дайындау жүргізілетін орын.
- Стерильді аймақ – автоклавтау немесе басқа әдіспен стерилизацияланған құралдарды сақтау мен тарату жүзеге асатын бөлме.

Әр аймақта тиісті желдету жүйесі, қол жууға арналған құрылғылар, дезинфекциялық ерітінділер және арнайы киім болуы міндетті.

Медициналық бұйымдарды стерильдеу физикалық (булы, ауалы, радиациялық) және химиялық (газдық, ерітінділік) әдістермен жүргізіледі. Ең жиі қолданылатыны – булы стерилизация (автоклавтау). Бұл әдіс микробтардың барлық түрін, соның ішінде спораларды да жояды.

Автоклавтар мен басқа стерилизациялық құрылғылардың жұмыс режимі арнайы журналдарда тіркеліп, жүйелі түрде тексеріліп отырады. Стерилизацияның сапасы бактериологиялық және химиялық индикаторлар арқылы бақыланады.

Стерильдеу бөлімінде жұмыс істейтін қызметкерлер санитариялық минимум бойынша оқытылып, жыл сайын білімін жетілдіріп отыруы қажет. Оларға арнайы жұмыс киімі, жеке қорғаныш құралдары беріледі.

Бөлімнің барлық жұмысы санитариялық қағидаларға сай жүргізілуі тиіс. Стерильдеу процесінің әр кезеңі құжатпен рәсімделіп, бақылау журналдарында белгіленеді. Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет мамандары тарапынан жоспарлы және кезектен тыс тексерулер жүргізіледі.

Орталықтандырылған стерильдеу бөлімінің дұрыс ұйымдастырылуы мен санитариялық талаптардың сақталуы – ауруханашілік инфекциялардың алдын алудың негізгі тетігі. Бұл бөлімнің жұмысы медицина ұйымдарының беделі мен пациенттердің қауіпсіздігіне тікелей әсер етеді.

Сондықтан әрбір медициналық ұйым санитариялық нормаларды қатаң сақтап, стерильдеу жүйесінің үздіксіз әрі сапалы жұмыс істеуін қамтамасыз етуі тиіс. Тек осылай ғана науқастардың сауығуы мен қызметкерлердің денсаулығын қорғау деңгейі жоғары болмақ.

Н. МЕДЕТОВ,
«Қонаев қаласының санитариялық-эпидемиологиялық
бақылау басқармасының бастығы

АЛАТАУ
Ардагері

Басылым 2023 жылғы 7 қыркүйектен шыға бастады

БАС РЕДАКТОР:

Роза Айдарбекова
Тел.: 8 777 251 9310

ТІЛШІЛЕР:

Алтынбай Сықымбек
Тел.: 8 705 965 3661

Рамазан Елешев
Тел.: 8 747 706 1334

Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді.

«Алатау ардагері» газетінде жарияланған материалдарды көшіріп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты керек.

Газет аптасына 1 рет – жұма күні шығады

Суреттердің сапасы үшін редакция жауап бермейді.

Қазақстан Республикасы Ақпарат және даму министрлігінің Ақпарат комитетінде 2023 жылдың 21 тамызында тіркеліп KZ91VPY00075894 номерлі куәлігі берілген.

Газет «Алматы-Болашақ» акционерлік қоғамының баспаханасында басылды. Алматы қаласы С.Мұқанов көшесі, 223-В.

МЕКЕНЖАЙЫМЫЗ:

Қонаев қаласы, Жамбыл көшесі, 13/1.

«Алатау ардагері» газеті басылымының бүгінгі санның таралымы – 4327
Тапсырыс №2400
Индексі – 65472.